

[Knud Jespersen.]

vidt den skal fortsætte sin produktion, eller om det kommer til at ske på andre grundlag.

Når jeg i min begrundelse direkte anfører, at denne diskussion nu også bilægges forskellige rygter i finans kredse om, at der på ny er uro omkring Burmeister & Wain, hvor en schweizisk koncern skulle være interesseret i Motorfabrikken, og hvor en japansk virksomhed også skulle være interesseret, så er det, jeg vil spørge ministeren: vil regeringen drage omsorg for, at aktiemajoriteten ikke umiddelbart overføres på fremmede kapitalgruppers hænder, og vil ministeren være i stand til at dementere, at der skulle være tale om en sådan handelsvirksomhed?

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Hvis det virkelig forholdt sig sådan, at danske arbejdspladser, efter at være blevet overtaget af udenlandsk kapital, hyppigt blev nedlagt eller flyttet til udlandet kort efter, at det var sket, ja, så var hr. Knud Jespersens spørgsmål vel værd at overveje. Men bortset fra, at der var en dukkefabrik i Køge, som i 1959 blev nedlagt efter at være overtaget af tysk kapital, så kender jeg ingen eksempler på, at en dansk virksomhed er blevet nedlagt eller flyttet, straks efter at den er blevet overtaget af en udenlandsk kapitalgruppe, så man altså kunne formode, at det var formålet med overtagelsen. I alle de tilfælde, jeg kender, hvor aktiemajoriteten i danske virksomheder er gået over til udlandet, har det været med henblik på at føre virksomheden videre i Danmark, og der er jo faktisk mange eksempler på, at danske arbejdspladser netop er blevet sikret gennem tilførsel af udenlandsk kapital gennem udenlandsk overtagelse af aktiemajoriteten.

En anden sag er, at der blandt de virksomhedsnedlæggelser, der har fundet sted i den sidste tid, også forekommer tilfælde, hvor aktiemajoriteten er på udenlandske hænder. Men det er for så vidt ikke så mærkeligt, for de virksomhedsnedlæggelser, vi har set, har deres baggrund i konjunkturomslaget, i misforholdet mellem de stærkt stigende produktionsomkostninger og de mulige salgspriser, og det rammer naturligvis såvel udenlandskejede virksomheder her i landet som rent danskejede virksomheder.

Det er en udvikling, der kun kan bekæmpes ved at få stigningen i det danske omkostningsniveau under kontrol, og det er som bekendt regeringens politik. Derimod ser jeg ikke nogen begrundelse for at hindre, at udenlandsk kapital kan drive erhvervsvirksomhed i Danmark. Det ville bestemt hverken være til gavn for produktion eller beskæftigelse.

Knud Jespersen (DKP):

Jeg skal takke for svaret. Jeg synes ikke, det er tilfredsstillende, at ministeren ikke mener, man skal drage omsorg for, at produktionsapparatet i den krisituation, vi befinder os i, ikke pludselig skifter ejerhænder. Jeg synes, det i høj grad understreger nogle af de ting, vi har peget på, nemlig at der må en samfundsmæssig kontrol til for at sikre, at virksomheder ikke kan handles eller mishandles med hen over hovedet på de ansatte.

Hvad angår spørgsmålet om udflytninger og nedlæggelser, så vil jeg gerne spørge ministeren, om ikke han er bekendt med, at f. eks. A/S Teknova ifølge dagspressen overvejer at flytte sin produktion, og om ikke det samtidig må undersøges, hvordan virkningen af vores medlemskab af fællesmarkedet spiller ind i forbindelse med opkøb af virksomheder i Danmark eventuelt med henblik på at udflytte dem.

Så vil jeg gerne spørge, om jeg kan opfatte ministerens svar sådan, at hvis der skulle være fare for, at man ville opkøbe dieselmotorfabrikken i Danmark, så ville regeringen gøre, hvad den kunne for at hindre det, og ad den vej garantere de ansattes beskæftigelse.

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Hvis der er virksomheder, som overvejer at flytte deres produktion her fra landet til andre lande, så er det jo ganske enkelt udtryk for det, jeg sagde før, at vores omkostningsniveau er kommet alt for højt op, og det er ingen løsning på de problemer at udstede forbud, der fastholder en i længden ganske urentabel virksomhed.

Knud Jespersen (DKP):

Jeg kan stadig ikke være tilfreds. Jeg fik ikke svar på, om det skulle forstås sådan fra ministerens side, at hvis der var risiko for

[Knud Jespersen.]

spekulation omkring Burmeister & Wain, så ville regeringen følge det opmærksomt og sikre de ansatte.

Så vil jeg gerne stille et lille tillægsspørgsmål. Hver eneste gang, regeringen taler om omkostninger, så drejer det sig om lønninger, og alt hvad dertil hører. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor høj man mener profit og afkast skal være i det private erhverv, for at det kan være givtigt at producere i Danmark.

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Jeg har intet som helst kendskab til, at der skulle bestå nogen planer om salg af B & W eller Motorfabrikken til udlandet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Auken* (S) til justitsministeren:

„Hvornår agter ministeren at give tilladelse til oprettelsen af et parkeringskorps i Århus?“

(Spm. nr. 120).

Skriftlig begrundelse.

I flere år har København haft en forsøgs-mæssig ordning med et særligt parkeringskorps. Forsøget har været en betydelig succes. Kontrollen med den ulovlige parkering er blevet forbedret. Politiet har fået frigjort arbejdskraft, og statskassen har fået øgede indtægter.

På denne baggrund må det give anledning til undren, at ministeren ikke for længst har imødekommet den anmodning, der er fremsat fra de trafikale myndigheder i Århus, om at få oprettet et parkeringskorps i Århus. Både Århus kommune og politimesteren i Århus har presset på for at få den nødvendige tilladelse. Nu må tiden være kommet til en positiv afgørelse. Forældede bevillingstekniske forhold bør i alt fald ikke stille sig i vejen for skabelsen af den ønskelige ligestilling mellem København, Århus og andre større bysamfund i provinsen.

Auken (S):

Dette drejer sig jo i den store politiske sammenhæng om en tilsyneladende beskedne sag fra Århusområdet, men ikke desto

mindre er det sådan, at ministerens manglende imødekommenhed i dette spørgsmål har vakt betydelig irritation både i Århus, og jeg tror i en lang række andre større bysamfund i provinsen. Man opfatter det som en forskelsbehandling af provinsen i forhold til København, at København kan køre med et særligt parkeringskorps, og at man ikke kan give tilladelse til oprettelse af noget sådant i større bysamfund i provinsen, der har de samme problemer.

Jeg rejste sagen for mere end et år siden over for ministerens forgænger, der var positiv. Siden har jeg rejst det over for ministeren ved flere lejligheder uden at få et positivt svar.

Jeg forstår ikke, hvorfor man fra regeringens side vil afvise dette. Der er ikke tale om noget, som vil belaste de offentlige finanser. Tværtimod er der tale om noget, der vil gavne de offentlige finanser. Der vil være tale om bedre arbejdsvilkår for politiet og om en bedre kontrol med den ulovlige parkering.

Jeg har hørt, at begrundelsen for den negative holdning skulle være, at spørgsmålet om oprettelse af disse stillinger i parkeringskorps går på justitsministerens budget, hvorimod indtjeningen som følge af bøderne går på finansministerens budget. Man vægrer sig ved at tro, at en sådan Ebberrød Bank-begrundelse for at nægte en så fornuftig ordning, som oprettelsen af et parkeringskorps i Århus og andre større bysamfund ville være udtryk for, kan være seriøst ment.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

I anledning af hr. Auken's spørgsmål vil jeg gerne sige, at jeg er meget interesseret i, at der i lighed med ordningen i Storkøbenhavn oprettes parkeringskorps også uden for København, hvor der er behov for det. Som hr. Auken anfører i sin skriftlige begrundelse, har erfaringerne været gode.

Jeg er enig i, at der er al mulig grund til at komme videre med dette spørgsmål. Men jeg vil da også gerne, når hr. Auken nu anvender lidt stærke ord og taler om Ebberrød Bank, sige, at jeg tror, det er ting, som hr. Auken kunne få opklaret også ved at spørge sine egne kolleger og min forgænger. Det skal naturligvis vurderes nærmere, om vi har midler til at oprette dette korps, men

[Justitsministerens.]

jeg nævnedes allerede i fredags her i tinget under debatten om politiet, at der er rettet henvendelse til politimestrene i Århus, i Odense og i Ålborg om oprettelse af parkeringskorps i disse byer.

Jeg vil føje til, at jeg håber, at de bevilingsmæssige spørgsmål kan klares, og jeg vil tage op til overvejelse ved et ændringsforslag til finanslovsforslaget at søge tilvejebragt de nødvendige muligheder.

Auken (S):

Jeg vil gerne sige ministeren tak for det i hvert fald tilsyneladende imødekommende svar på spørgsmålet.

Når jeg anvendte så stærkt et udtryk som Ebberød Bank før, så er det, fordi der ud fra en reel betragtning ikke er tale om noget, der påfører det offentlige urimelige udgifter. Der er tale om en arbejdskraft, som ellers ikke ville stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Der er tale om, at det offentliges indtægter bliver styrket som følge af bødeforpræksis, og der er tale om, at værdifuld politimæssig arbejdskraft bliver brugt til egentlig politimæssige opgaver.

Det er på den baggrund, det undrer os og mange andre, som har arbejdet med disse problemer, at det skal tage mange år at få ansat 10 mennesker i Århus til at klare en opgave, som er samfundsøkonomisk rigtig, trafikmæssig nødvendig, og som ikke påfører det offentlige nogen udgifter. Hvis det skal tage så mange år at gennemføre en så lille sag, hvordan skal vi så nogen sinde få løst alle de store problemer, vi står over for?

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Jeg tror igen, at jeg egentlig — hvis det var rigtigt, hvad hr. Auken sagde, at denne sag havde taget mange år — burde bede hr. Auken betænke, at jeg ikke har været justitsminister i mange år.

Men i øvrigt er fremstillingen forkert. Allerede i 1973 rettede justitsministeriet henvendelse til politimesteren i Århus. Vi har senere haft forespørgsler også fra andre større provinsbyer, og jeg har så sent som den 18. november 1974 skrevet til hr. Auken, at politiet også i andre byer har givet udtryk for ønsker om at få oprettet disse parkeringskorps, men at jeg ikke mente, at spørgsmålet kunne løses for Århus alene.

Jeg sluttede brevet med at sige, at vi undersøgte, om det var muligt at få bevillingsmæssig dækning, og det er derfor, jeg i dag siger, at jeg overvejer at tage det op ved et ændringsforslag til finanslovsforslaget og at søge tilvejebragt de nødvendige muligheder.

Jeg har i øvrigt ikke den samme opfattelse som hr. Auken, at den bitterhed, han taler om, er så stor. Enhver, der kender sagens sammenhæng, vurderer den nok lidt mere nøgternt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Poulsgaard* (FP) til justitsministeren:

„Hvad agter ministeren at foretage i anledning af Jens Jørgen Thorsens optræden ved Det danske Akademis prisuddeling, og vil ministeren påse, at reglerne om blufærdighedskrænkelse kommer til anvendelse?“

(Spm. nr. 126).

Skriftlig begrundelse.

Hr. Thorsen har gang på gang trådt på mange menneskers etiske og moralske følelser. Hvis man ikke agter at anvende reglerne, kan man jo lige så godt ophæve dem, men jeg vil advare mod konsekvenserne af sådan ophævelse.

Poulsgaard (FP):

Jeg er ikke meget for at skabe yderligere reklame for Jens Jørgen Thorsen. Egentlig skulle jeg være Thorsen taknemlig, fordi han igen har rettet søgelyset mod det selvbestaltede danske akademi, som jeg mener aldrig skulle have haft tilskud fra statskassen. Når jeg alligevel har stillet det spørgsmål, om ministeren vil påse, at reglerne om blufærdighedskrænkelse kommer til anvendelse, er det, fordi der gerne i en retsstat skal være lige ret for alle.

Hr. Jens Jørgen Thorsen har før trådt på mange menneskers etiske og moralske følelser. Jeg tænker her på den meget omtalte Jesusfilm, der gud ske lov ingenting blev ud af. Hvis det nu bliver sådan, at man kan trænge ind alle steder og derefter ustraffet smide al tøjet, så kan vi jo lige så godt ophæve loven.

Jeg vil da gerne advare imod konsekvensen af et sådant frisind. Der må være en lille smule anstændighed tilbage i dette sam-

[Poulsgaard.]

fund. I denne relation skal mit spørgsmål ses, og jeg håber sandelig, at den højtærede justitsminister vil give et svar på det.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Straffelovens § 232, som spørgsmålet vel sigter til, taler om den, der ved uterligt forhold krænker blufærdigheden eller giver anledning til offentlig forargelse. Jeg kender ikke personligt de nærmere enkeltheder ved hr. Thorsens optræden ved den nævnte lejlighed, men jeg vil dog umiddelbart tvivle på, at der har foreligget en optræden, som kan karakteriseres som uterlig.

I øvrigt må det vel være de personer, der var til stede ved den pågældende lejlighed, der måtte være nærmest til at reagere, hvis de følte sig krænket af hr. Thorsens optræden. Jeg vil gerne, når spørgeren fremfører, at man ustraffet skulle kunne trænge ind i private hjem og smide al tøjet, som det blev sagt, sige, at det er klart, at det kan man ikke gøre, men det forudsætter jo, at der er nogen, der har følt sig krænket, og der var altså ingen af de tilstedeværende, der har beklaget sig over den side af sagen. Men jeg kan sige, at jeg ikke føler anledning til at foretage mig noget her.

I øvrigt tror jeg, hr. Poulsgaard uden måske at ville det går hr. Thorsens ærinde. Det, hr. Thorsen søger at opnå, er vel den størst mulige omtale og billedgengivelse af sin optræden. Det er hr. Poulsgaard jo med til at skaffe ham ved at stille dette spørgsmål her i dag. Hr. Poulsgaard har i virkeligheden ved sin optræden været med til at gøre reklame for hr. Jens Jørgen Thorsen, og det var vel ikke meningen?

Poulsgaard (FP):

Jeg kunne forstå, at jeg fik ingenting at takke for. Det havde jeg sådan set heller ikke ventet.

At jeg skulle være med til at skabe reklame for Jens Jørgen Thorsen, sagde jeg også i mit indlæg, at det var jeg meget ked af, men jeg tror nu nok, at den herre forstår at skabe god reklame for sig selv.

At der er ingen, der er blevet krænket, ved jeg ikke rigtig hvad jeg skal sige til. Bladene er jo altid på pletten. Uanset om Jens Jørgen Thorsen har inviteret bladene med ind, så var tilfældet, at hans nogenhed

var til offentligt skue i alle landets aviser. Så kan man lukke øjnene eller lade være. Men i hvert fald kan jeg oplyse justitsministeren om, at jeg har fået en hel del henvendelser herom, og folketinget er da normalt ikke bange for at gribe ind.

Det, jeg siger, er: skal Jens Jørgen Thorsen fortsat have lov, så kan alle andre også få lov, og hvor er vi så henne? Derfor er jeg altså meget skuffet over, at en venstreminister kan give dette svar. Men jeg indrømmer, at med det, som har bredt sig her i det høje ting, så forbavser svaret mig ikke.

Maigaard (SF):

Idet jeg undrer mig over, at hr. Poulsgaard vil tage ordet reklame i sin mund i denne sag, vil jeg gerne stille ministeren det tillægsspørgsmål, om ministeren mener, at blufærdigheden kan siges at være krænket, når denne handling giver anledning til et i den grad blufærdighedskrænkende spørgsmål som det, vi har set her.

Kurt Brauer (SF):

Jeg vil gerne spørge, om ministeren deler den udbredte opfattelse, at hr. Poulsgaard har det med blufærdigheden, som vi andre har det med tandbylder: vi kan ikke holde tungen fra dem.

Formanden:

Dette spørgsmål er lige på kanten, da man ikke må inddrage spørgeren i debatten. Det er udelukkende et forhold mellem medlemmerne og justitsministeren.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Jeg må alvorligt gentage, hvad jeg sagde før til hr. Poulsgaard, at det er et privat sted, der er tale om. Det, der teoretisk kunne have foreligget, var en husfredskrænkelse. De tilstedeværende har ikke ønsket at påtale det, og jeg kan ikke blande mig i det.

Min opgave er at forvalte landets love. Som jeg nævned, vedrører straffelovens bestemmelser om blufærdighedskrænkelser den, der ved uterligt forhold vækker offentlig forargelse, og det, sagde jeg, ville jeg næppe formode havde foreligget her.

Jeg skal ikke sige alverden. Til hr. Maigaard eller til . . . hr. Kurt Brauer vil jeg blot sige, at for mig er det ikke så meget en vurdering af, om blufærdigheden er krænket. For mig er det snarere min æstetiske

[Formanden.]

sans, der er blevet krænkede ved det, der er sket.

Poulsgaard (FP):

Når nu ministeren nævner en privat fest, så kan man jo godt stille et stort spørgsmålstegn ved privat. Så længe der er skattekroner involveret i det, tror jeg nu ikke, at det er privat. Havde det været privat, havde jeg såmænd heller ikke stillet spørgsmålet.

Jeg er glad for, at Jens Jørgen Thorsen igen har rettet søgelyset mod det, men jeg er skuffet over, at en ansvarlig venstreminister tager så let på det.

Jeg var glad for, at statsministeren under den indoktrineringsdebat, vi havde, så klart sagde, at politik ikke bare er økonomi, det har også noget med menneskeværdighed at gøre, og det er dér, jeg vil hen med mit spørgsmål. Det er menneskeværdighed at kunne få lidt menneskeværdighed og også lidt tolerance, men ikke tolerance, hvor man skal krænke alle andre, fordi man selv er så frisindet. Derfor skuffer svaret mig dybt.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål.

Af *K. J. Mortensen* (S) til finansministeren (25. november 1974):

„Vil ministeren overveje en ændring af loven om afgift for hyrevogne eller en dispensation fra samme lov for at give adgang til hyrevognes udbringning af mad til pensionister?“

(Spm. nr. 113).

Begrundelse.

Flere kommuner rundt i landet har efterhånden påbegyndt en udbringning af et varmt måltid mad hver dag til invalide- og folkepensionister, for at disse så lang tid som muligt kan klare sig i deres hjem. Flere af disse kommuner har truffet aftale med hyrevogne om udbringningen, idet dette har været mest formålstjenligt, da man herigenem er sikker på at have et apparat til udbringningen, uden at kommunerne selv skal anbringe penge i biler og ansætte personale til betjening af dette. Ordningen har samti-

dig det formål og den fordel, at disse hyrevogne har kontakt med pensionisterne og kan rapportere tilbage til de sociale forvaltninger, såfremt de får mistanke om, at pensionisterne er syge eller lignende. Nu gør toldvæsenet imidlertid gældende over for en del af hyrevognene, at dette er i strid med reglerne om afgiftsfritagelse for hyrevogne, hvorfor man stiller krav om, at der skal betales fuld afgift, eller at udbringningen skal ophøre. Da det er en både sikker og relativt billig udbringning, der sker på denne måde, må det være rimeligt, at der gives tilladelse til hyrevognene til kørsel af madtransporter af denne art.

Finansminister *Anders Andersens* svar (28. november 1974):

Den afgiftsbestemmelse, spørgeren sigter til, er bestemmelsen i registreringsafgiftslovens § 6, stk. 1, nr. 2, der fik sin nuværende formulering i forbindelse med den seneste ændring af bestemmelserne om hyrekørsel, jfr. lov nr. 310 af 19. juni 1974 om ændring af færdselsloven og lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m. v. (Hyrekørsel).

Ifølge bestemmelsen er afgiften 20 pct. af værdien for (bl. a.) køretøjer, som i henhold til en af kommunalbestyrelsen meddelt bevilling må anvendes til hyrekørsel, og som udelukkende benyttes til erhvervsmæssig personbefordring. Der findes ingen adgang til at dispensere fra denne regel.

Den begrænsning i anvendelsen af hyrevogne berigtiget med 20 pct. afgift, der ligger i bestemmelsen, må ses i sammenhæng med den lave afgiftssats. Afgiften af de små varevogne er 60 pct. (eksklusive den midlertidige forhøjelse), og af almindelige personbiler svares registreringsafgiften efter en progressiv skala, der betyder, at afgiften gennemsnitlig er ca. 110 pct.

Der er således af hensyn til befolkningens befordringsmuligheder gennemført betydelige lempelser i registreringsafgiften for hyrevogne. Giver man yderligere lempelser på dette område, forøger man konkurrencen for de transportforretninger, der anvender de hårdere beskattede varevogne i deres erhverv.

Af *Grünbaum* (S) til finansministeren (22. november 1974):

[Grünbaum.]

„Agter ministeren at fremsætte forslag om midlertidig forbedring af afskrivningsreglerne?“

(Spm. nr. 109).

Begrundelse.

Blandt socialdemokratiets forslag til bekæmpelse af den katastrofale stigning i arbejdsløsheden er der også et forslag om en midlertidig forbedring af erhvervenes afskrivningsmuligheder. Det foreslås heri, at der for produktive investeringer i maskiner, anlæg og bygninger, som påbegyndes i første halvår 1975, ekstraordinært skal kunne afskrives 15 pct. ud over de almindelige afskrivninger. En mere permanent forbedring af afskrivningsreglerne må forudsætte gennemførelse af økonomisk demokrati.

Finansminister *Anders Andersens* svar (2. december 1974):

Det er regeringens hensigt en af de nærmeste dage at fremsætte en række lovforslag med henblik på at stimulere produktion og beskæftigelse, herunder også forslag om ændring af reglerne om afskrivning på maskiner, inventar og lignende driftsmidler.

Regeringens forslag om ændrede afskrivninger vil være udformet på en anden måde end i den ordning med ekstraordinære afskrivninger, der er skitseret i begrundelsen for spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov angående tilvejebringelse af befordringsmidler til brug for krigsmagten og ved beskyttelsen af civilbefolkningen mod følgerne af luftangreb [af Holten m. fl.].

(Lovforslag nr. 61. Fremsat ^{30/10} 74. Første behandling ^{29/11} 74).

Der var stillet følgende ændringsforslag:

Af forsvarsministeren:

Til lovforslagets tekst.

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

„01. I § 1, stk. 1, udgår „heste, arbejdsvogne,““

2) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

„02. I § 27, stk. 1, udgår „heste, arbejdsvogne,““

03. I § 27, stk. 2, udgår „heste, arbejdsvogne og“, og „jfr. kapitlerne II og IV“ ændres til: „jfr. kapitel IV““

3) Efter nr. 2 indsættes som nye numre:

„04. I § 31, stk. 1, udgår „og hestenes fodring m. m. under transporten““

05. I § 32, stk. 2, udgår „synsmænd,““

06. I § 33, stk. 2, udgår „de i denne lov omhandlede synsmænd samt““

Bemærkninger.

Ændringerne er af redaktionel karakter, foretaget med henblik på at ophæve alle lovens bestemmelser vedrørende udpegning af heste og arbejdsvogne.

Lovforslagets tekst, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslag nr. 1-3 af *forsvarsministeren* (se foran) og lovforslagets tekst, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af reguleringsstidspunktet for arbejdsløshedsdagpenge i 1975.